

SZABOLCS

(Telefonsz. az interurbán hálózatban: 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban: 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:Egész évre 8 korona. Egyes szám 16 fillér.
Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Szerkesztőség: IV. ker., Vasuti-ut 17.

Kiadóhivatal: Iskola-utca 3.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van

Elégületlenek.

Aki figyelemmel kíséri egyes lapoknak a kormányval szemben tanúsított magatartását, azt tapasztalja, hogy a közvélemény szószólói elégületlenek. Ez a körülmény annál feltűnőbb, mert akkor, amidőn kormányunk tagjai tárcát vállaltak, a nemzet osztatlan lelkesedéssel fogadta őket. Ez a lelkesedés nem azért nyilvánult, mert helyreállt a közös mindnyájunk által óhajtott béke, mert megszabadultunk a Fejérváry kormány garázdálkodásától; hanem éspedig legelső sorban azért, mert eme kormánytól vártuk zaklatott nemzetünk mostoha sorsának jobbra fordítását.

Lapunk nem tartozik azok közé, akik a kormány vagy mások kegye után futnak; de igazságérzetünk nem képes felfogni, honnan származik egyes ujságoknak azon hangja, mely kormányunk működését az általa elért eredményeket kedvezőtlenül bírálja, lekicsinyli. Az elégületlenek feledni látszanak, hogy kormányunk a legszerencsétlenebb viszonyok között vette át nemzetünk ügyeinek vezetését. Feledik, hogy nemcsak az összekuszált belviszonyok rendezése, hanem a bécsiek és nemzetiségiek agyarkodásával való mérkőzés, a külföld várakozásának kielégítése, számtalan el-

lanyagolt köz- és magánügy megoldása mind kormányunk működése eredményének rovására esett.

Emberfelettit kívánni, még a leghazafiasabb kormánytól sem lehet akkor, amidőn az előző ügyvivők tatarjárászerű pusztításának orvoslása volt a legelső feladat. Rövidlátó, aki ezt be nem ismeri. Épen azért nemzetünk, békés munkásságunk ellen vétettek, akik a toll hatalmával akarják zavarni a nemzetnek kormányunkkal szemben tanúsított bizalmát.

Nemzetünk és a kormány sohasem voltak annyira egymás támogatására utalva, mint most, amikor a közös kötelességek lelkiismeretes teljesítésétől függ, hogy haladjunk a béke, fejlődés, boldogulás útján. Kár tehát a nemzet és kormány közötti egyetértést zavarni. Nem vállalhat ugyanis előnyünkre, ha a ki nem elégíthető panasz feljajdul, ha a képzelődés kedvezőtlenül látja jövődönket. Támogassuk hazafias kormányunkat nehéz feladatában és ne zaklassuk a nemzetet rémlátások feltalálásával akkor, amidőn a békének, nemzeti törekvésnek minden percét ki kell használnunk.

Ha — amitől a gondviselés őrizzen meg — kormányunk, vagy annak bármely tagja megfélemlenék nemzetünk iránt való kötelességéről, mi az elsők között volnánk

az elítélés szavát felemelni. Azonban távol áll tőlünk, hogy vak lármát csináljunk a nemzet megtévesztésére.

Különben erős a meggyőződésünk, hogy *Kossuth, Andrássy, Apponyi* és társaik nem volnának még gondolatban sem képesek arra, hogy a nemzet érdeke ellen eselkedjenek. Miért hát a kishitűség, mely az utóbbi időben oly gyakran talál kifejezésre?! Talán a nemzet által örömmel fogadott program minden egyes pontjának még be nem váltása az ok arra nézve, hogy egyesek oly reménytelenül nézik a jövőt? Hja, a program programot, a tevékenység újabb kötelességet szül, amit teljes egészében egyetlen kormány sem lesz képes végrehajtani soha.

Igenis, rá kell mutatni a mulasztásra, a tévedésre. De beszélni azért, hogy beszéljünk, hogy észrevegyenek, nem lehet ám. Nem mondjuk mi, hogy az elégületlenség minden szava érdekből, félreértésből származik, lehet annak szülője a tulhajtott hazafiság is. Ugyde aki biztos sikert akar, annak ismernie kell a politikai türelmet.

A sok üres láрма helyett támogassuk azon kormányt, melynek minden egyes tagja multa, fényes multa hivatkozik, mely a nemzeti óhaj leghivatottabb képviselője. Ezzel fogunk használni a nemzeti

T Á R C A.**Milanói kirándulás.**Irta: **Dokupil Gyula.**

Folytatás.

Ötödnapra a tűzoltók milanói tartózkodása után végre megjötték a várva-várt szerék.

Nem kis utánjárást okozott kikutatni, hol, melyik pályaudvaron hevernek, ugyszintén beszállításuk is.

No de azon is tustünk. A szivattyuk, létrák a gyakorlótéren állottak s így majdnem egy hétre a megérkezés után végre meg lehetett tartani az első és egyuttal utolsó gyakorlatot a verseny színhelyén.

A gyakorlat a szó-szoros értelmében nem sikerült. A központi parancsnokok mindenáron változtatni akartak a már betanult támadáson, ami persze nem ment olyan könnyen, ami viszont nagyon lehangolta a legénységet. Egy néhány sérülés is történt, fejbetörés stb., szóval a hangulat e gyakorlat után nagyon lehangolt volt. A bajtársak elégedetlenkedtek s csak mikor megállapodás jött létre parancsnokaink között, hogy a tá-

madást változatlanul betartják, derült ki ismét arcuk s jött meg régi jókedvük. Persze a jó müncheni sör és olasz vinkók segítségével.

Elhatározottat továbbá, hogy a versenyre a felvonulás természetűen lovas kocsikon teljes tüzi lármával fog megtartatni.

E célra lovakat béreltek fel s kölcsön kértek egy legénységi kocsit a milanói kollégáktól.

A versenyt megelőző napon olasz tűzoltó egyesületek versenyeztek egymás között. Megnéztük e versenyeket s bár tagadhatatlanul nagyon szépen dolgoztak valamennyien, kiváltott közülök az anconai nagy csapat, körülbelül 40—50 ember, de konstatáltuk, hogy ezek is, — bár katonásan, a kommandóra ütemszerűen támadnak, — mégis hiányzik náluk bizonyos ambiciózus élénkség. Meglátszik rajtuk, hogy hivatásos tűzoltók.

Másnap délután „általános drukkolás” közepette fölvonult csapatunk a versenytérre.

Egymást biztatgatták a bajtársak s bár szigorúan el volt tiltva e napon a „szesz ital élvezése”, mégis a verseny kezdetéig suttymban lecsuszott néhány pohárka „bátorság”.

No szükség is volt reá!

Csakhamar megtudtuk, hogy 9 külföldi hivatásos csapattal, és pedig 4 angol, 4

francia és 1 svájci csoporttal kell tűzoltóinknak megküzdeni.

Míg a többiek előre tolokodtak, a mieink szerényen meghúzódtak egy sarokban s onnan nézték a többiek küzdelmeit, miközben szivdobogásuk egyre hevesebb lön.

Végre megkapták a jelt, hogy nemsokára ök következnek. Erre kivonultak az arénából és kívül a kapu előtt készen álló három kocsin elhelyezkedtek.

A körülbelül 500 méter hosszú arénának ellenkező oldalán volt felállítva a mászóház, illetve a támadási hely.

Egy újabb jel és a jól megkent tenyerű kocsisok belevágtak a lovak közé.

A többi csapatok az aréna belterületén állították fel szereiket s a megadott jelre kézzel taszították a támadási helyre. Természetesen e munkálat közben alaposan elfáradtak s így a tulajdonképeni versenyhez már némileg elfáradva fogtak hozzá.

A lovak örült rohanással vágtattak végig az óriási téren; a kürtösök tele tüdővel fújták kürtjeiket, a legénység sippal, jelző kürttel tette lármásabbá a felvonulást; az óriási közönség pedig felugrálva helyéről, zugott, tapsolt, kiabált.

Römekül sikerült! A látványos bevonu-

Az összes tavaszi újdonságok megérkeztek u. m.: hazai gyártmányu czipők, keztyük, harisnyák, övek stb.

Eisler Károly,női-, férfi-czipó-, rövid- és divatáru üzletébe
Nyiregyháza.

(Telefonszám: 114).

ügyeknek. Ekkor teljesítsük legszebb polgári kötelességünket.

Ha a nemzet és kormány egymást megértik, akkor vége szakad a nemzetiségi féltelenségeknek. Akkor báró *Bánffy* az országházban elmondott, a nemzetiségi kérdésre vonatkozó beszédei nemcsak a kormány és minden magyar tetszésével találkoznak, hanem meg is valósulnak.

Végszó a felvételi vizsga kérdéséhez.

Bár a mult cikkemben a leghatározottabban tiltakoztam a felvételi vizsga ellen s azt fenntartom most is, a jövőre nézve is, de miután e kérdéshez ketten is hozzászóltak s nézeteik az enyémmel nem mindenben találkoznak, engedtessek meg nekem, hogy a tek. Szerkesztő Ur, a t. nagyközönség és a t. hozzászóló urak türelmét egy néhány percre igénybe vegyem s felfogásomat egy pár rövid sorban kifejezésre juttassam.

Siposs ur szerint a felvételi vizsga azért helyes és szükséges, hogy a berimánkodott gyermekek ki ne szorítsák a jó tanulókat. Ha az is megtörtént, hogy a gyenge bizonyítvánnyal ellátott, berimánkodott tanuló felvételt, míg a jeles, szorgalmas mellőzve lett, biz az hiba volt.

Jól esik tudnunk nekünk nyiregyházi tanítóknak, hogy az általunk kiadott bizonyítványokat teljes értékűeknek ismeri el a tanárkar is, meg Siposs ur is. S dacára ennek, a mi tanítványainktól is követeltek vizsgát. Evvel nem azt kívánom, hogy a mieink mentessenek fel, sőt, ha már ettől az ujtástól várják a középiskolai oktatás magasabb színvonalra való emelését, kérdezzék meg őket minél alaposabban, bár mi jogosnak soha nem ismerjük el, mert utóvégre is némi gyanakodás van bizony az általunk kiállított bizonyítványok igazságosságában, mert azt a dolgot szoktuk rendszerint felülbírálni, amiben határozottan nem hiszünk.

Siposs ur azt kérdezi tőlünk nyiregyházi tanítóktól, hogy az ország minden részéből összejött tanulók összes bizonyítványai között nem akadhat-e olyan, melynek elfogadhatóságát megdönti a gymnasiumba jutott tanuló hanyagsága, gyenge szorgalma. Én azt hiszem hogy nincsen olyan hombár buza a világon, amelynek minden szeme teljesen kifejlett volna.

lás nem várt hatást idézett elő. A közönség percekig tapsolt, tombolt.

Az első benyomás a publikumra mód felett sikerült. *A közönség rokonszenve meg volt nyerve.*

Mikor a célponthoz értek, a parancsnokok leugráltak a kocsikról, s midőn a zaj kissé lecsillapult, a vezénylő alparancsnok elmondta a feladatot, kiadta a támadási rendeletet, majd ennek befejeztével ismeretes harsány hangján elkiáltotta: „*Rajta!*”

Ettől a pillanattól számított a támadás időtartama.

És most működésbe lépett a magyar vér! A mint elhangzott a „*rajta!*”, egy szempillantás alatt leugráltak a fiúk s mindenki helyén volt. A következő pillanatban már munkában voltak. 1½ perc eltelté után a víz már kiszökött az első emeleti sugárcsővön, néhány másodperc múlva már a második emeleten is. Ugyanekkor megkezdődtek a mentési munkálatok is.

Az óriási közönség a legnagyobb csendben, mintegy lélegzetét visszafojtva nézte csapatunk bámulatos ügyességét. Oly precíz és gyors volt a támadás, mintha gép végezte volna mechanikai alakokkal. — A 10 perces feladat 6½ perc alatt be volt fejezve. Minden a helyén állott.

Mióta Éva anyánk kíváncsisága bűnbé sodorta az emberiséget, jók és gonoszok, erők és gyengék, szorgalmasok és hanyagok tarka csoportja vándorol abban a nagy vásárban, melynek élet a neve s bár a tökéletesség felé törekedniük kell, elismerheti mindenki, hogy vén korunkra is gyarlóságunknál fogva soha el nem érhetjük az eszményi embert. Akad tehát a gyermekek közt is olyan, sokféle okok miatt, hogy inkább javítóintézetbe mint gymnasiumba való, de hát nincs-e bizonyítványában feltüntetve, hogy milyen magaviseletű? S ha rossz, senki sem kényszerítheti az igazgatóságot arra, hogy a tiszta buza közé konkolyt hintsen. Vannak ám kifogástalan magaviseletű, erős szorgalmu de gyenge tehetségű tanulók. Én ezektől nem zárnám el a haladás útját. Irtam már a multkori cikkemben, hogy nemcsak a kitűnők, jelesek számára van fenntartva az Isteni gondviseléstől a boldogulás útja; a gyenge tehetségű, szorgalmas gyermekeket gondos, figyelmes tanítás, nevelés mellett hasznavehető polgárává lehet tenni a hazának.

Ha jobban szemügyre vesszük a világot, önkénytelenül is láthatjuk, hogy mindig változik annak ábrázata. A tanítóképzés is sokkal magasabb fokon áll ma, mint azelőtt régen. Bizony akadtak nem képezdét, de még a gymnasium alsó fokát sem látott erők, ma már azonban nincsenek nyugdíjba készülő, képezdét sohasem látott oklevél nélküli tanítók, mert a régebbiek is közülünk 7—8 gymnasiumot, sőt van közöttünk olyan is, aki egy-két theológiát végzett s ezek képesítő vizsgát tettek s így nyertek oklevelet, vagy igazolvánnyal láttattak el, ami nyugdíjigényre jogosít, tehát oklevél értékű s ők bizonyára nem fognak térdre borulni s alalmazniért, vagy tudom is én miért könnyörögni a falusi basák (ha ugyan volnának ilyenek) szigorú tekintete előtt, hanem lelkiismeretük sugallata szerint osztályoznak. Mondjuk azonban, feltéve, de meg nem engedve, hogy akadnak lelkiismeretlen tanítók. Ugyan melyik pályán nincsenek ilyenek?! Ma már nem lehet olyan könnyen, merő ellenszenvből utilaput köttetni a tanító talpára.

Istennek hála, vannak nekünk igaz megvédőmezőink, véd egyrészt a törvény, másrészt felettes hatóságaink s a szorgalmas, becsületes, józan életű tanítónak a hajszála sem görbülhet meg csak azért, mert valamelyik módosabb ember gyenge tehetségű fiának kitűnő helyett elegendőt adott.

Azt elismerem, hogy az osztatlan iskola

Ekkor kitört az óriási, lelkes tapsvihár a közönség között; mindenki tapsolt, még a zsüri is. Mindenfelől hangzott „*Érviva Ungheria!*” (Éljen Magyarország!) — A lelkesedés óriási volt.

Ezalatt tűzoltóink sorakoztak s diszfelvonulást tartottak a zsüri páholya előtt. Majd a vezénylő alparancsnok jelenlést tett, mire a közönség folytonos lelkes, ovációja közben elvonultak a versenytérről.

Az egész véges-végig 8 percig tartott. Mig ugyanezt 15 percnél rövidebb idő alatt egy csapat sem végezte el.

A verseny eredmény el volt döntve. Kiolvastuk az általános hangulatból.

No de volt is öröm a bajtársak között, összecsókolóztak, váluokra emelték a parancsnokokat és . . . és a szomszédos korcsmáros alig győzte mérni a „*priccereket.*”

Estére utoljára főzött a főszakácsunk „*borjupörköltöt.*” Vacsora után pedig egész éjjelig danolgattak a fiúk víg magyar nótákat . . . no meg ittak!

Az egész udvar megtelt néző közönséggel s a kapunál egy rendőr tartotta fenn a rendet, oly nagy publikum nyomult ki-be.

Közben megtudtuk, hogy mi nyertük az első díjat. — Természetesen e hír még csak

annyit nem nyújthat, mint a teljesen osztott. Hat évi falusi tanítóskodásom alatt azonban azt tapasztaltam, hogy a kisbirtokos ember nem szívesen küldi gyermekét magasabb iskolába, szüksége van neki otthon rá, de ha mégis áldoz érte, tanítójától kér tanácsot és mint az élet igazolja, csak a színe-java kerül nagyon csekély kivétellel a gimnáziumba vagy más középiskolába, akik mindig megállják helyüket s az esetleges anyagkülönbözetet könnyen pótolják. — Ha pedig tehetősebb ember taníttatja gyermekét, amit az iskola nem nyújthat, pótoltatja magánaton.

Annyi bizonyos, hogy a szülők között sok elfogult van, akik gyenge tehetségű gyermekeikből mindenáron urat akarnak faragni. De hát a jelentkezés alkalmával miért nem szedik be a bizonyítványokat s válogatják ki a kitűnőket, jelesek, jókat, a gyengék pedig mennének haza, folytatnák elemi iskolai tanulmányaikat, akkor a lányszó gyermek tehetsége érvényesülne s nem volna előle elzárva a haladás útja.

Végeredményében tehát anélkül is lehet jó anyagot nyerni, ha a felvételi vizsgát nem alkalmazzák, amely, ha nem szándékosan is, de mégis magában hordja a tanítók iránti bizalmatlanságot s éppen ezért sem nem helyes, sem nem szükséges.

Gyulaházy hozzászóló ur szerint igazságom van nekem is, S. urnak is, de legnagyobb igazsága van az igazgatóságnak. Nekem azért van igazságom, mert a felvételi vizsga nem jogos, S. urnak, mert célszerű, az igazgatóságnak, mert emelni óhajtja a középoktatás ügyét. Én pedig erre azt felelem, hogy ha nem jogos, akkor jogtalan, ha jogtalan, akkor nem lehet igazságos, sőt valóban célszerű sem.

Ami pedig a tanítás folytonosságát illeti, szabályozva van az. — Nem lehet időközben olyan könnyen állást változtatni, ha az illető saját hibájából kényszerítetik arra, legtöbb helyen gondoskodnak helyettesítéséről.

Nem tudom, hogy a felvételi vizsga hogyan folyt le, de miután hallottam, hogy a tanulóknak legtöbbjét felvették, ez azt bizonyítja, hogy alkalmasak a gimnáziumi tanulmányra, jó készütségűek, az alap jól van lerakva s a dolog természetéből folyik, hogy közülök majdnem mindegyiknek fel kell jutni a VIII ik osztályba. Pedig az elmult 1905—1906. évben sokat mulasztottak növendékeink. December 18-tól január 29-ig himlőjárvány miatt be voltak zárva az isko-

fokozta az amugy is legmagasabb régiókban járó „hangulatot.”

Most már szabad volt inni! De ittak is!

Másnap délelőtt gyülekezés volt a fő-tűzoltó-laktanyán s onnan az összes egyletek diszfelvonulása ismét az arénába, ahol a versenyeredményt hirdették ki s kiosztották a díjakat.

Nagyon szép látványt nyújtottak a különféle nemzetiségű, különféle egyenruhájú tűzoltó csapatok, zászlaik alatt érmekkel bőségesen feldiszitett parancsnokaik vezetése alatt.

A felvonulás után sorakoztak a csapatok s megkezdték a díjak kiosztását.

Ismét óriási néptömeg volt jelen s mindenki lázas kíváncsisággal leste, (különösen a sok rezes csákós) kinek jut hát a babér.

Majd közelebb szólították az összes parancsnokokat és zászlósokat s lefényképezték őket.

Végre felemelkedett egy zsüritag s harsány hangon megszólalt:

Első díj a nagy aranyérem! (Nó most!) Nyirezháca, Mugheria!

Erre kitört ismét az óriási tapsvihár, kiabálás, úgy, hogy a nagy lármában nem hallottuk kik kaptak még díjat. De nem is voltunk már reá kíváncsiak. A mienk volt a

Napernyők

nagy választékban kaphatók

Kohn Ignátz

női-, férfi divat és rövidáru üzletében, (Városház palota).

lák, így a tananyagot a maga teljességében nem tudtuk elvégezni és imé mégis beváltak sokan közülök. Mennyivel inkább jobb anyagot adhattunk a mult esztendőben, mikor a tanítás zavartalanul folyt le. Ez is ékesen bizonyítja a felvételi vizsga felesleges voltát.

Nagyon jól tudom én, hogy az igen tisztelt tanártestület hivatása magaslatán áll és abban kételkedni senkinek sem szabad, de ne tessék elfelejteni, hogy mi, egyszerű tanítók is éppen olyan ideálisan igyekszünk feladatunkat megoldani, mint bárki más a világon. — Éppen azért fáj nekünk, hogy becsületes munkánkban burkoltan bár, kételkednek. Tanügyi téren működő embereknek pedig bizalommal kell egymás iránt viseltetniük, hogy a közös cél, a haza polgárainak jóléte, boldogsága, műveltsége minél nagyobb mértékben fejlesszék. Engem is hivatásom iránti lelkesedés, szeretet készített arra, hogy fölemeljem gyöngé szavamat, mert a felvételi vizsga alkalmazásában sem egyik, sem másik célnak fokozását nem látom s azt sem neveléstani, sem tanítástani szempontból helyesnek, szükségesnek, célszerűnek nem találom.

sz. p.

A cselédmiseriához.

— Két levél. —

A „Cselédmiseria” című mult heti cikkünkre vonatkozólag alábbi két levelet kaptuk, melyet minden kommentár nélkül, szóról-szóra leadunk. Az egyik levél:

„Tekintetes Kutony ifjúr!

Olvastam a szabólapba, hogy az ifjúr, minket szegény szolgálókat kiírt, oszt aszongya, hogy mink nem vagyunk jók se, becsületesek se. Hát tekintetes ifjúr ha maga tunná azt a borzasztó elnyomatást, amelybe mink helyezve vagyunk, hát nem írná, hogy mink nem vagyunk jók. Hát még plánye Nyíregyházába! Én vótam má pestbe is meg debreczebe is de seholy elnyomatásban nem részesültem, mint nyíregyházába, aztat merem mondani, hogy az még mind nulla ami pestbe végbemegy a nyíregyházi cselédek körülményes viszonylatához és helyzeti szituációjához képest!

Mert tessék csak megnézni hogyan is létezzük mink itten nyíregyházába és mily irányu küzdelmességeket kell folytatni azon

babér, a legnagyobb dicsőség! S midőn később is a többi nagy nemzetek csapatai irigykedve néztek reánk, büszke öntudattal néztünk farkasszemet velük; mert végtelen örömmel gondoltunk arra, mily nagy dicsőséget szereztünk az egész világ előtt hazánknak, városunknak s mert megvöltünk róla győződve, hogy ezt tisztán munkával, minden protekció nélkül értük el; szóval megérdemeltük!

A díjak kiosztása után „Amerikai villásreggeli”-vel vendégtelt meg mindnyájunkat Milano város közönsége.

Minden tüzoltó egy papirdobozt kapott, melyben hus, szalámi, kenyér, sütemény, gyümölcs, egy üveg bor és egy nagyon szép emlék pohár volt becsomagolva.

Igazán rendkívül elmés dolog volt, mert el sem képzelhető másképp ennyi rengeteg embert enni-innivalóval egyformán ellátni.

Az étkezés alatt a milánói tüzoltóság egy mintacsapata mutatott be remek gyakorlatot valódi égő háromemeletes házban. E célra a nagy mászóházat száz és száz fáklyával vették körül minden részén s azokat egyszerre meggyújtották s midőn javában égett, akkor támadták meg gőszivattyukkal, óriási tolokocsilétrákról.

Gyönyörű, tanulságos látvány volt ez, mely örökké emlékünkben marad.

Ennek végeztével hazavonultunk. Az

nőnek ki becsületben akar maradni és két keze munkájával akar eksziksztálozni:

1-lőszőr: hétköznapokon már éjjeli 4-égy órakor talpon kell létezni és a konyhát az éjjel lumpoló svabbogaraktól megtakarítani.

2-sodszor: A nacséságos (?!) X ur (?!) meg a szobaurak (?!) ruháit kipucolni és a legordináriságaikra viszont gorombaságokkal megfelelni, esetleg birkozást kifejteni.

3-romszor: Azon ételek elkészítése, a melyekből a nacséságák pukkadásig esznek reggel, dél előtt, délben, ebédkor, dél után, estefelé, este vacsorára és még Jézus tudja mikor, de amelyeknek csak a szagával szabad jóllakni a szegény cselédnek.

4-gyedszer: A vasárnapi, vagyis minden másodvasárnapi, azaz csak legfeljebb minden negyedvasárnapi kimenők borzasztóan nincsenek rendezve, mert habár a nacsésága ugy szegődttetett, hogy minden áldott vasárnapon házon kívül tölthetem a delutánt, ami hétfőn reggelig is tarthat, mégis alig jutok ki a vendégek, a zsurolok előzőnlése miatt egyszer két hónapba és ha már három hónapba egyszer el is bocsájtanak, akkor vasárnapra 5-t krajczárt kapok vacsorapénznek. — Tessék, ebből éljen a szegény cseléd.

5-tödször: Es ha az embert ezek tetejébe fölmondás nélkül kilökkik, hiába panaszkodik Etel urnál, ott még inkább lecsukják, mert tetszik tudni, Etel kapitány ur is csak az urakhoz húz. Hja! . . .

6-tödször: Es a mi legszomorubb mindközött, hogy a szegény cseléd már az unokabátyját se fogadhatja kellő merszel a konyhába, ami azonban nem amiatt, mintha a nacsésága haragudna érte, sőt épen azon okért, mert a nacsésága nagyon is nem haragszik érte, ha a cselédnek legalább örmester az unokabátyja, de azon alul ki nem állja őket, tehát muszáj vagy káplárt vagy cukszifilert választani unokabátyának, mert az örmester nyomban a nacsésága hálójába kerül. (Tudja mán maga ifjúr, hogy mit akarok ezzel magyarázni, mert ugy hallom maga is Kutony ifjúr olyan jóféle.)

Hát ilyen körülményes viszonylat mellett nem is tudunk jók is meg becsületesek is lenni. *Javuljanak meg a nacséságák, meg a nacséságos urak (?!) meg a szobaurak, (?!) ne nyomjanak el, ne kuszirozsanak benünket folyton, akkor mink is jobbak leszünk!*

utcákon, a merre mentünk, mindenütt lelkesen megéljenezett minket a nép.

Szállásunkra érve, sietve pakkoltunk s nemsokára rá utolsó „Isten hozzád”-ot intve Milanónak, kirobogtunk füstös pályaudvarából, hogy haza siessünk bizonynyal türelmetlenül várakozó mieinkhez.

A tenger viharos, haragos volt s most már az egész utazó közönséget utólérte a rettenetes tengeri betegség. Olyan ez, mint egy nagy lumpolás utáni „katzenjammer”. De nem is közönséges. Hanem „katzenjammer” a 10-ik hatványon.

Fiuméből hajón kísértáltunk még Abbáziát megnézni s egy félnapot töltöttünk itt.

Mesés szép hely ez, óriási palmafákkal. Narancs, ciprus, fügefá a merre csak nézünk.

Gyönyörű szállodái, pazar berendezésükkel s környezetükkel a tündérmeséket juttatják eszünkbe.

Különben ha nem olvasnám a dohányos bódékon, hogy „K. k. Tabakverschleiss” és nem kéne „Ansichts kártyáimra” osztrák bélyeget ragasztani azt hinném, hogy magyar földön vagyok, annyi sok itt a magyar.

Fiuméba visszatérve, gyorsvonatra ültünk s 18 órai türelmetlen utazás után végre megpillantottuk a luterános templom aranyos csillagját s egy félóra mulva hozzátartozóinkat keblünkre szoríthattuk a soká nélkülözött, édes, édes otthonban!

Tiszteli meg üdvözöli Tekintetes Kutony ifjúr a cselédek nevében *Juliska* szobalány és elnyomott házi cseléd.

A második levél, melyet az elsővel egyidejűleg kaptunk, így szól:

„Tisztelt Kuton!

Ez borzasztó!

Ne értse félre, hogy így rontok neki a levélírásnak, de föl kell háborodva lennem, ha a nyiregyházi cselédekre gondolok, mert ezektől komiszabb frajlákat nem hord hátán a föld kerekiségének egyetlen városa sem. Laktam Pesten, laktam Debreczenben, de mondhatom, hogy a pesti, debreczeni cselédiviszonyok valósággal paradicsomiak a helybelihez hasonlítva. Ez egyszerűen borzasztó. Ez kedves Kuton, epeforraló tény.

Hallgassa csak meg kedves Kuton, milyen sorsa van itt Nyiregyházan egy uri cselédnek, egy alávaló frajlának és az ő szegény, agyonkínzott, végig boszantott gazdasszonyának. — Hallgassa:

1. Hétköznapokon fel kellene kelni a cselédemnek reggel 4 órakor, e helyett azonban én kelek fel éjjel fél hétkor és a cseléd önagyságánk horkol délelőtt 7 (hét) óráig. Mire fölnyitja az álmos zsalugátereit, már én kitakarítottam a konyhát olyan fényesre, mintha bálterem volna.

2. Azután kikefélem a szobaurak, meg az uram ruháit, amit ő (a cseléd) újra kikefél és egyuttal alaposan bepiszkit, ami miatt viszont én kapok szidást az uramtól és görbe nézést a szobauraktól.

3. A napi ételeket én készítem, sőt még én mosogatok is, mert a cseléd önagysága csak későn ebédel és vacsoráz.

4. Iszonyu esetek vannak a vasárnapi kimenőkkel, amelyeket minden héten igénybe vesz, holott csak minden második vasárnapon dukálna neki, sőt még a félünnepeken is vasárnapot az állítólagos beteg nagynénjenél, honnan másnap betegen jön haza (köztünk legyen mondva: jó kis perszóna az én frajlám!) Ez alatt, ha vendégek jönnek (és mindig jönnek), nekem kell őket kiszolgálni és a végén még hideg vacsorát kell ennünk és a legvégén én kapok ki az uramtól, aki mindig a cselédet pártolja, holott pedig a cseléd ilyenkor 1 (egy) koronát kap vacsorapénznek.

5. Persze kedves Kuton, maga azt hiszi, hogy az ilyen sérelmek ellenében a kapitánysághoz lehet fordulni. Hát nagyon téved. Sőt. Etele bácsi mindig a cselédnek fogja pártját. Hogy miért? Én nem tudom!

6. A sok eset közül még a legborzasztóbb, hogy a konyha állandóan valóságos kaszárnya. — És milyen ordinárek ezek a huszárok. Ha még legalább intelligensek volnának, de mind örmesteren alul vannak és milyen közönségesek.

Higyje el kedves Kuton, hogy ha háziasszony nem volnék, hát cseléd szeretnék lenni.

Legközelebb, ha irni fog — mint ahogy ígérte — a cselédügyről, terjessze ki figyelmét fenti dolgokra is és akkor maga mellett fogja találni az igazságot és Nyiregyháza minden háziasszonyát, kik maga iránt különben is teljes kegygyel viseltetnek, amiért, hogy ügyüket — piaci és hus-drágaság, cselédmiseria — oly lelkes buzgalommal szolgálja.

Isten vele!

Egy nagysága.

Előfizetés iránti felhívás. Tisztelettel kérjük lapunk olvasóit, hogy a lapra előfizetni s ezzel bennünket közjóra irányuló munkásságunkban elősegíteni sziveskedjenek. A hátrányban levőket pedig ismételtelen felkérjük tartozásuk kiegyenlítésére, nehogy a lap szétküldésénél akadályok álljanak elő.

Sirolin

Emeli az érvényet és a testület, megújítja a működését, vállalkozást, újul kezdek.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhöges, skrofulózis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint ahogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— korona.

A kisvasut nagy hibáiról.

— Ajánlva az igazgatóság figyelmébe. —

A nagyközönség egyre hangoztatja, az igazgatóság pedig beismeri, hogy a Nyiregyháza vidéki Kisvasutakon a forgalom lebonyolítása sok kívánni valót hagy fenn. A vezetőség a motorok kis számával indokolja meg a különféle rendellenességek előfordulását, és a bajok orvoslását csakis az új motorok forgalomba helyezésével igéri. Az utasok kényszerűségből elfogadják az adott magyarázatot, de az igazgatóság támadása azért nem szűnik meg, csak a címe változik, mert a személyszállító motorok késedelmes szállításaért végeredményében mindenki az igazgatóságot teszi felelőssé.

Én nem a vontató erő kicsinységében lelem fel a hiba okát, hanem abban, hogy a motorok nincsenek eléggé kihasználva. Amidőn ezt szóvá teszem, az alábbiak szerint állításaim valóságát be is igazolom. Sietek megjegyezni, hogy a napokban megjött 2 drb. teherszállító motort és az összes gőzgépeket kivésem a számításokból, mert ezeket az aratás utáni óriási teherforgalom teljesen lefogja kötni. Marad tehát szerintem a vezetőségnek a személyszállításra a 4 kismotor. Ezekből egyet a rendezőpályaudvaron kell hagyni tartalékgépnek s így arról van szó, hogy 3 motorral hogyan lehet legjobban a nyiregyháza—dombrádi és a nyiregyháza—sóstói forgalmat lebonyolítani.

Én azt állítom, hogy a meglévő motorokkal és személyszállító kocsikkal a jelenlegi forgalmat közmegelegedésre lehetne el látni, ha a menetrend megváltoztatása által megszüntetné a vezetőség a végállomásokon való órák várakozásokat. A vállalatra is a bajok megszüntetésének ez a módja a kívánatos, és szükséges, hogy a vezetőség új motorok rendelésétől és más olyan befektetésektől tartózkodjék, amelyek nem okvetlenül szükségesek.

Munkaidőnek reggeli 5 órától esteli 10 óráig való terjedését veszem. Akkor használna ki teljesen az igazgatóság az egyes motorokat, ha ezen időn belül mindig működésben tartaná azokat. Ez, a gépek és a személyzet helyes beosztásával megközelítőleg lehetséges is. De lássuk a dombrádi vonalon hogy vannak a gépek kihasználva, mely vonalra 2 motor osztott be. A munkaidő naponta 2×17 órát vagyis összesen 34 órát tesz ki. A megállapított menetrend szerint a motorvonatok városunkból Dombrádig vagy vissza az utat, a közbeeső állomásokon való tartózkodások számításba vétele mellett 2 óra 35 perc alatt teszik meg. De én nagyobb biztonság okáért 3 órát veszek számításba.

Három oda menetre és 3 visszajövetre tehát 6×3, vagyis 18 óra szükséges. Ezt levonva a 34 órából, kitűnik, hogy a végállomásokon 16 órán keresztül használat nélkül állanak a motorok. Ezt a 16 órát kell a vezetőségnek kihasználni ha azt akarja, hogy a közönség jogos panasza megszűnjék. Két oda- és visszamenetnek a rendszeresítése csak 12 órát kíván. Nyilvánvaló az elmondottak szerint, hogy a meglévőkön felül 2 vonatnak az indítása lehetséges, és az oda- és visszameneteknek a száma 5-re emelkednék, a gépek pedig a 34 órából 30-at töltenének uton.

A sóstói forgalom lebonyolítására egy motor szolgál. A kimenetelre vagy a visszajövetelre az utközbeni megállások figyelembevételével 30 perc szükséges. Előre nem láthatókra számítva én azonban 40 percet veszek. Naponta 9 kimenet és 9 visszajövetel van. Utközben tehát a motor 18×40 percig, vagyis 12 óráig van. Ezt levonva a 17 munkaórától, kihasználás nélkül marad 5 óra. A szükségesnek mutatózó 3 ki- és visszamenetre 4 óra szükséges. Ez esetben is 1 óra felhasználás nélkül maradna.

A motorvonatok számának a dombrádi forgalomban 5-re, a sóstóiiban pedig 12-re

való emelése a következő előnyökkel járna:

1. Az utasok az egyes vonatok között megoszlának és az egyes indításokra kevesebb jutna belőlük. Megszűnne a kocsikban a zsúfoltság, vele a közönség zugolódása. A személyzet a szolgáltatást könnyebben teljesíthetné.

2. A vonatok túlterhelése elmaradna. Rendes terhelés mellett pedig a vonatkésések elő nem fordulnának.

3. A motorok nem romlanának el olyan gyakran, mert az állandóan üzemben tartás csak lassu kopást idéz elő, míg a túlterhelés töréseket okoz.

4. Sürvebb indítás mellett a jelenlegi motorok és kocsikkal is akadály nélkül lehetne a forgalmat lebonyolítani. Az igazgatóság ezidőszerint eltekinthetne új motorok rendelésétől és újabb terheket nem vállalna magára.

5. A dombrádi vonatoknál meglehetne szüntetni azon tarthatatlan gyakorlatot, hogy a város-felé 2 pót- és egy posta-kocsival jövő motortól, a Sóstón egy személykocsit visszahagyjanak és a benne ülőket kitegyék annak az eshetőségnek, hogy az államvasutakkal való csatlakozást lekessék.

Vannak még más kisebb fontosságú előnyök is, amelyek kimutatásától ezidőszerint eltekintek. Elismerem hogy hátránya is van az általam ajánlottaknak, de ez csak egy, és a vonatkésések számának az emeléséből áll. Jelenleg is nagyon igénybe vannak véve az alkalmazottak, akiket újabb teendők végzésével terhelni már nem lehet.

A vonatok gyakori indítása azonban olyan mértékben fogja emelni az utasok számát, hogy az általuk fizetett többlet bőségesen fogja fedezni az újabb kiadásokat is.

Nem hagyhatom szó nélkül a megállóhelyeket jelző táblák szövegezését sem. A vonalon ugyanis kétféle vonat közlekedik, a dombrádi és a sóstói, melyeknek az utközbeni megállása különbözőképp van szabályozva. A táblák ezt nem tüntetik fel, mely körülmény sok zavart csinál, sőt az utasok anyagi károsodását is okozza. Az igazgatóság ugyanis kétféle táblát készített csak, dacára annak, hogy négyféle van szükség. „Megállóhely”-nek van többek között jelezve a majorkerti, városháza melletti és a kaszinói megálló. Dacára a táblák egyformaságának, mind a három helyre nézve másféleképp van szabályozva a vonatok megállása. A majornál a sóstói motor feltétlenül megáll, a dombrádi csak leintés esetén. A városházánál az összes vonatok megállanak. A kaszinó a sóstói meneteknek rendes megállója, míg a dombrádi motor utasok jelentkezése esetén sem áll meg. Ilyen körülmények között gyakori az eset, hogy a vonaton utazók nagy derűtségére, a vidéki utas integetése dacára ott marad a „Megállóhely”-en. Azokról nem is szólok, akiket a „Feltételes megállóhely”-ekhez visz a végzetük és azt hiszik, hogy ott a helyközi forgalmat szolgáló vonatok is feltételesen megállanak. Az ilyen utasok előbb vigyan, később bosszusan lengetik, de minden eredmény nélkül zsebkendőjüket.

A további zavarok elkerülése végett szükséges a tábláknak a tényleges állapotnak megfelelővel való felcserélése.

A szöveget pl. lehetne a következőképp megállapítani:

<p>NYV. KV. I. o. Megállóhely. (Összes vonatok megállanak).</p>	<p>NYV. KV. II. o. Megállóhely. (Sóstói motorok rendesen, a dombrádiak csak feltételesen állanak meg)</p>
<p>NYV. KV. III. o. Megállóhely. (Sóstói motorok rendes megállója. A helyközi vonat nem áll meg).</p>	<p>NYV. KV. IV. o. Megállóhely. (Csak a sóstói vonatok állanak meg feltételesen).</p>

Megvagyok arról győződve, hogy az elmondottak megvalósítása után panaszra ok nem lesz, és a közönség támogatni fogja a vasut közegeit nehéz szolgálatuk teljesítésénél. A kisvasut vezetői pedig csak akkor jósolhatnak nagy jövőt vállalatuknak és biztosíthatják a tervezett új vonalak létesíthetését, ha a nagyközönség bizalmát és jóakarát sikerül megnyerniök.

Siposs Árpád.

HIREK.

Polónyi a sajtószabadság öre.

A nemzeti demokratizmus alapján álló kormány igazságügyministere Polónyi Géza kijelentette, hogy a sajtó ellen helyenvaló a „preventív” intézkedés. E szép kifejezés alatt elkobozást, lefoglalást, cabinet noirt kell érteni, szóval mindazt, ami ellen még nem régebben Polónyi ur kiabált a legjobban. Emlékezhetünk még, — hisz nem oly régen volt mikor a Sas-körben mondott beszéde miatt a darabontok éjjeli ügyésze elkoboztatta a lapokat, Polónyi így jellemezte ezt: „Ez az igazi alkotmányvétség! Gyáva és gonosz nép támadása az eszme ellen! A XX. században a gondolat ellen preventív eszközökkel harcolni gázság!” És most ugyanaz a Polónyi éjjeli ügyész utján elkoboztat lapot! — Mert hát sok mindent elfelejt az ember, ha miniszter lesz. Polónyi, aki mind máig sem tudta megérteni, hogy mennyi komikum és félszegség van az ő miniszterségében, akinek az igazsághoz mindaddig csak annyi köze volt, hogy igyekezett és segített azt lehetőleg eltemetni: ez a bizonyos Polónyi ma a társadalom támaszainak mezébe bujva, megint kitekerte az igazság nyakát. A sajtó elleni ortámadásokat védte Polónyi ur!

A kegyelmes ur elfeledte, hogy mennyivel tartozik épen ő a sajtónak. Elfeledte, hogy míg demagógból átvedlett diplomátává, jóhiszeműleg tolták a szekerét azok, akiknek most a jogait akarja megnyirbálni. Elfeledte és vele együtt elfeledtek a nekik tett szolgálatokat azok a zöld honatyák, akik „Üzlet! Üzlet! kiáltották, mikor a sajtóról esett szó. No, ezek az ifjak hozzáillenek a miniszterükhöz!

Mi pedig várjuk a nemzeti demokratizmus újabb vívmányait: a gyülekezési jog megszorítását, a szólásszabadság megrendszabályozását és mindazt, amit ezek után várni lehet Polónyi Gézától, az igazságügyminisztertől!

K.

Képviselői gyűlés volt tegnap délután. Elhatározták elvben a Sóstónak a város által lapunkban már ismertetett bizottsági javaslat szerint való megépítését. Az Erzsébet-ligetben villahehelyeket nem engednek kiosztani. Dr. Konthy Gyula, dr. Hoffmann Emil, Huray Sámuel, Juhász Etele és Kálnay Sándor által kért szabadságolást megadták.

Kitüntetés. Ismeretes a milánói nemzetközi tüzoltó-verseny eredménye, melyszerint a nyiregyházi tüzoltók elnyerték az első díjat. Ez alkalomból Széchenyi Viktor gróf, az országos tüzoltó-szövetség elnöke és Breuer Szilárd, a szövetség titkára az olasz kormánytól ezüstérmét kaptak. Az olasz tüzoltó-szövetség Széchenyi Viktor grófnak, Breuer Szilárdnak, Lukáts Gyulának, Vermes Bélának és Köhler Istvánnak ezüstérmét adományozott, Breuer Szilárdot, aki eddig tiszteleti tagja volt és Köhler Istvánt dísztagjává, Lukáts Gyulát pedig tiszteleti tagjává választotta.

Kinevezés. A magy. kir. pénzügyminiszter Mikecz Endre díjtalan pénzügyi számgyakornokot díjas számgyakornokká nevezte ki a szegszárdi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez.

Mélyen leszállított árban kaphatók színes

N a p e r n y ő k

még mindég nagy választékban

Goldstein J. Sándor

női, férfi divat és rövidáru üzletében pazonyi-u. 4.

Névmagyarosítás. Trattnek Árpád és Ernő dombrádi lakosok vezetéknevüket ministeri engedéllyel „Szabolcs“-ra magyarosították.

Küldöttség a miniszternél. Kemecse községhől Kállay Leopold vezetése alatt 12 tagú küldöttség tiszteleggett f. hó 11-én Kossuth Ferencnél és vásártartási engedély megadását kérelmezte, melynek teljesítését a miniszter meg is ígérte.

Emlékeztető. A Magyar Védő Egyesület szabolcsi osztálya holnap a vármegyeházán értekezletet tart, amelyen a kereskedők bevonásával a magyar áruk tartásának módjait beszélik meg.

Több figyelmet kérünk. A napokban a Klár-féle faraktár szomszédságában lévő kisvasuti megálló említésre méltó dolog történt. Egy uri ember sebes léptekkel sietett egy sőtői motorhoz, de mert éppen arra az időre oda nem ért, amikor a gép, a motor csak meglassította a menetet és nem állott meg. Azt sem lehet mondani, hogy a személyzet nem látta az illetőt, mert integetéseire hasonlóval felelt. Az uri ember a kisvasut személynél tapasztalható fejtelenség miatt a megállást jelző táblától mintegy 5-6 lépésre maradt és taligán folytatta útját. Ne feledje az igazgató ur, még ha Budapesten lakik is, hogy nem Nyiregyháza van a kisvasutás, hanem a kisvasut a közönségért. Ha kíváncsi a lemaradt egyén nevére, szerkesztőségünk közölni fogja vele.

Nyiregyháza, mint hajóállomás. Hosszabb cikk jelent meg lapunkban Straub Sándor műegyetemi tanártól, melyben a Duna-Tisza és Tisza-Szamos közötti hajózási csatornát sürgette. — A közleményhez tartozó térkép szerint egy főág jönne Debreczentől Nyiregyházig, amely itt két ágra szakadva, Nagy-károly és Berczel felé vezetne. A miniszterium is foglalkozik a tervvel, a debreczeni kereskedelmi és iparkamara pedig legutóbb megkereste Szatmár város polgármesterét az e tárgyban összegyűjtött adatok beküldésére. Vármegyénk vezetői is elrendelhetnék legalább a tervezéshez szükséges adatok összeállítását.

Telefonunk fejlesztése. Debrecen város kereskedői beadványban kérték a nagyváradi posta- és távirat igazgatóságot, hogy Nyiregyháza, Kolozsvár és Arad között még egy telefonvezeték létesítsen. Az igazgatóság elrendelte a kérelem teljesítését s így a Debrecenen át lebonyolítandó jelentkezések ezután előnyei idő alatt lesznek teljesíthetők.

Elgázolta a vonat. Kepecs Mihályné színváraival lakosnő a nagykároly-mátészalka-csapai vonalon akart Munkácsra utazni. Gyüre közelében az asszony ölben ülő gyermekével együtt kiesett a vonatból. Az anyának baja nem történt, a gyermek lábait azonban a kerekek levágták.

Amazonok harca. Azt mondják hogy két asszony és egy liba összekerülése vásárt jelent. Ha pedig két haragos asszony találkozik össze, akkor liba nélkül is kész a vásári esete-paté. Így történt ez hétfőn este is, amikor nagy csődületet okozott a polgári vendéglő mellett 2 harcias nőnek az összeverekedése, jajgatása, átkozódása. Jung Ignác né ugyanis régóta haragszik özv. Varga Péternére, amiből az következik, hogy Vargáné meg örá. Nyílt összetűzés nem volt még eddig köztük, de ha összetaláltak, ajkbigygyesztéssel, nyelvöltögetéssel bosszantották egymást. Hétfőn azonban nagy dolog történt. Jung a Sóstón beszédbe bocsátkozott Vargánéval, amit valami közös jóakarójuk hamarosan befűjt Jungnének. A feldühödött nő egész délután a vasuti állomáson várta ellenfelét, aki az esteli vonattal meg is érkezett. Mint két furia csapott egymásra a két asszony. Karmolásból, fül, orr és ujj összerágásból véreztek, amikor az állomásból előszaladt rendőrök szétválasztották őket. Mindkettőjüknek a sebe sulyos. Haza azonban saját lábukon nem e miatt voltak képtelenek menni, hanem a visszafojtott mérgelődéstől.

Sztrájk. Nyirbátorban a Bóni gyártelep munkásai fizetésemelés és munkaidő rövidítése céljából sztrájkba léptek. Az ellentétek az igazgatóság és a munkások között nem nagyok s így a bérharc rövidesen meg fog szünni.

Gyűjtés egy templomra. Ujfehértó határában amint már jeleztük, telepes község alakult. Az állam iskolát már készítettett számukra,

most pedig külső segítséggel templomot akar-nak építtetni. Az adományok a h. dorogi római, vagy a görög katolikus plebániára küldhetők.

Elöntött pincék. Szerda délután 6 óra tájon felhőszakadászerű zápor volt Nyiregyháza. A nagy víztömeget a csatornák levezetni nem tudták. Nagyon sok épületbe befolyt a víz és anyagi károkat is okozott. Az Érkertben és a Holló-utcán körülbelül 20 pince telt meg vízzel, mely helyekre a tüzoltóság is kivonult.

Névváltoztatás. Polonszky Ferencz helybeli lakos előnevét belügyministeri engedéllyel „Pataki“-ra magyarosította.

Felosztatott népgyűlés. Vasárnap délután az aratómunkások helyzetének a megvitatása céljából népgyűlést hívott össze a szociáldemokrata párt vezetősége. A rendőrség azonban megtagadta és meg is akadályozta a gyűlés megtarthatását.

Gróf Vay Gábor főispán elnöklete alatt álló Magyar védő egyesület értekezletre hívta össze kereskedőinket, mely vasárnap, e hó 15-én d. e. 10 és fél órakor fog megtartatni a vármegye dísztermében. Mivel nyilvános dolog, hogy ez összejövétel célja városunk hazafias kereskedőit bevonni e nemes célu egyesületbe, erre előkészülendő, 13-án este előértekezletet tartottak az érdekelt kereskedők, hol is egybehangzón előre is fogadalmat tettek a magyar ipart a lehetőségig teljes mértékben felkarolni. Többek hozzájárulása után úgy határoztak hogy a vasárnapi gyűlésen Hoffmann Mihályt, a kereskedői kar egyik jelentékeny factorát bízzák meg, hogy nézetüknek kifejezését tolmácsolja. — Elismeréssel szólhatunk városunk kereskedőinek hazafias érzületéről és előre is jelezhetjük, hogy a hazai ipartermékek lelkiismeretes és kitartó terjesztésével senki sem lendíthet annyit e nemes ügy rohamos előbbrevitelében, mint éppen ők.

Vasuti elgázolás. Majdnem végzetessé vált vasuti elgázolás fordult elő városunkban. Ugyanis egy ösztövércsacs a Kossuth-utcán kereste élelmét, amidőn a kisvasut arra közlekedett. A vonat elütötte a szamarat. Ez ugyan még nem országra szóló esemény, de könnyen megtörténhetett volna, hogy elgázolás közben a vasuti kocsik kisiklik s akkor az utasok adhatták volna az árát meg annak, hogy utcáinkon a jószágok barangolhatnak.

Felszólamlás. A kisvasutak postakocsiján nincs levélgyűjtő-szekerény s így a postahivatallal nem bíró állomások környékén lakók leveleiket kénytelenek küldőncel a városba illetve a faluba küldeni. Itt a nyilvánosság terén kérem fel Surányi postafőnök urat és a vasut igazgatóságát a hiány pótltatására.

Egy Sóstón nyaraló.

Betegség elől a halálba. Az Erzsébet kórházban egy sulyos beteget ápolnak most, aki gyógyíthatlan baja elől akart menekülni és öngyilkosságot kísérelt meg. Istenes János tarcali lakos mindig vágyott az itteni kórházba. El is indult gyalog de utközben anyyira elkieseredett, hogy borotvájával elvágta a nyakát. Sulyos sebével az Erzsébet kórházban ápolják.

Emlékeztetes utazás. Róth Lajos gelsei lakos Debrecenben volt és utközben lovai elragadtak. A szerencsétlen ember a kerekek alá esett, amely életveszélyesen megsebesítette.

Az Erzsébet kórház igazgatósága most küldte szét 1905. évről kimutatását. Sok érdekes adatot sorol fel a füzet, melyekből következtetni lehet közállapotunk minden ágazatára. Január 1-én ápolás alatt állott 120 férfi, 83 nő. Felvettek az évben 1733 férfit, 1364 nőt. A fogyatéki kitett 1766 férfit és 1379 nőt. Az év végén ápolás alatt maradt 87 férfi és 68 nő. Az ápolási napok száma 66161-et tesz ki. A 3300 ápolat között volt 600 nyiregyházi és 1661 szabolcsmegyei. A belgyógyászati osztályban ápoltak 2147 egyént, a sebészetben 763-at, a szemészetben 281-et, a fülészeten 12-öt, a nőgyógyászatban 47-et, a szülészetben 50-et. A műtétek is rendkívül kedvezően sikerültek. 529 egyén közül 458 gyógyult, 69 javult, távozott. Kettő meghalt.

Harc a faluvégén. Oláh Mihály berkeszi sármunkás összekülönbözött társaival. Parázs verekedés lett a dologból, melynek az lett a vége, hogy jobb kezének az ujjait egy balta-

csapással még eddig ismeretlen tettes le-metszette.

Mindnyájunkat érhet baleset. Mester Ant al turai lakos egy falképet akart karosszékre állva felakasztani, de a szék megbillent, Mester pedig hanyatt esett és fejtől olyan mértékbe zúzta össze, hogy életveszélyes sebbel szállították be a kórházba.

Utazás Debreczenbe szuronyok között. Söver Sámuelné is elmondhatja magáról: „Rab vagyok, rabbá kellett lennem, hét börtön hét fallal örzi gyöngye testem.” Sövérné ugyanis a helybeli kir. törvényszéken lopásért üli 9 hónapos büntetését. Kedden azonban felkísérték börtönéből, nem mintha a szabadulási órája ütött volna számára, hanem azért, mert Debreczenbe kellett mennie, ahol Sövérné Istvánától, Sövérné János híres rablógyilkos anyjától lopott el különféle tárgyakat. A törvényszék újabb 6 hónapra ítélte el a börtönök vándorlónőjét.

A „Szabolcs” telefonszámjai. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 132. Nyomda: 140.

Pármai ibolyaszappan. E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdószappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha e kedves, gyöngéd illattal ellátott szappanról tudjuk azt, hogy az arcot finomítja, üditi, ugyanígy, hogy még a legérzékenyebb arc-bőrök is nagy eredménnyel használják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árértékű külföldszappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás céljából, hanem a saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 darab 70 fillér, 3 darab 2 kor. Készíti Szabó Béla pipere-szappangyáros Miskolcon. Kapható Nyiregyháza Ruzsonyi Pál üzletében. Ugyanott más kitűnő olcsóbb szappanaim is 20 fillértől kezdve kaphatók.

Szerkesztői üzenetek.

Egy szem és fültanu. Névtelenül beküldött közleményeket elvből le nem adunk. Annyit minden lap megkiván, hogy a beküldő nevét ismerje. A rendőrség különben — értesülésünk szerint — megteszi az intézkedéseket.

Felélős szerkesztő és laptulajdonos:
SCHLICHTER GYULA.

Nyílt-tér. *)

Guttman Samu „okl. f. v. táncitanító urhoz!”

Folyó hó 8-án este, néhány barátommal fölmentem az Ön által rendezett „nyílt táncitanítási tanfolyam” órájára.

Mielőtt a tanítás kezdetét vette volna, az ott talált ismerősökkel beszélgettem; a tanítás megkezdése után azonban — tudva azt, hogy a táncitanításnak egyik főkélléke a tanító *alapos* magyarázata s a tanuló éber figyelme, s hogy ezt a magyarázatot és figyelmet a legkisebb zaj is zavarja, — a társalgóktól félre álltam, s még távozó lépteim zajával sem akartam a tanítást zavarni, vártam a szünetet, hogy akkor elköszönve ismerőseim-től, távozzam.

Hogy így egyedül állottam, Ön valószínűleg azt gondolta hogy én táncolni nem tudok és azért mentem fel, hogy halgassam az előadást s így — mint Önök táncitanítók mondani szokták — „ellesve” megtanuljak táncolni.

De Ön csalódott.

S ha így volna, még akkor sem szabad Önnek egy látogatóval szemben oly eljárást tanusítani, mint amilyent velem szemben tanusított. Tekintve azt, hogy *először* voltam fenn s Ön nagyon jól tudhatja, hogy egyszeri magyarázat-hallgatás nagyon kevés ahhoz, hogy egy táncudatlan egyén abból megtanuljon táncolni. Hogyha 4-5 estén már fenn lettem volna, akkor némileg megérteném *goromba* eljárását.

Mert ki hallott olyat, hogy *egy magát művelni embernek valló okl. f. v. táncitanító* oda menjen egy vendég-látogatóhoz — ki „nyílt táncitanítási tanfolyam”-án megjelent — és ezen szavakat mondja neki: „Beiratkozik?” a kérdezett erre vissza felel: „Nem, Uram!” ekkor Ön erre egész nyersen azt mondja: „Ha nem iratkozik be, hagyja el a termet!”

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

Hogy én velem, mint vendég-látogatóval így tett Ön, az tény s hogy ezen tetteivel Ön saját részére „Szegénységi bizonyítvány”-t állított ki, azt elismerheti édes — nyilvános — táncztanító úr!

Honnan tudja Ön azt, hogy egy vendég-látogató — mint én — nem-e kísért valakit, vagy nem-e akar beszélni egy, vagy több olyan egyénnel, akik a „táncztanítási tanfolyamon” résztvesznek?

Ha Ön uram, azt akarja hogy „nyilvános táncztanítási tanfolyam”-án vendég-látogatók ne legyenek, — habár ez teljesen ellenkezik a „nyilvános” fogalmával, melyet reklám-cédulájára nyomtatott, — miért nem tesz az ajtajára egy feliratot, hogy: a termet csakis a tanuló hölgyek és urak, és a hölgyek kísérői látogathatják!

Legyen meggyőződve, hogy ha egy ilyen, vagy ehhez hasonló felirat van az ajtón, akkor én nem megyek az Ön „nyilvános táncztanítási tanfolyam”-ának órájára!

És hogy Ön „okl. f. v. táncztanító” léttére egy cseppet sem előzékeny, hanem — hogy is mondjam csak — olyan nagyon közönséges, fogadja őszinte részvételemet, én igazán csak sajnálni tudom Önt!

S remélem, hogy nem veszi tőlem rossz néven, ha b. figyelmébe és pártfogásába ajánlom a „Művelt társalgó”-t!

S amidőn ezt Önnek tudomására adom, — a fent elmondottak után az ítélet mondaná a nagyközönségre bizom. S ezzel egyideűleg kötelezőségemnek tartom kijelenteni, hogy: ha Ön e cikkemre netalán válaszolna, én az Ön cikkére nem reagálok, mert ezt jóízűlésem tiltja!

Isten Önnel, okl. f. v. táncztanító ur!

Nyiregyháza, 1906. július hó 12.

Kazimir Károly.

A Bécsi biztosító

szabolcsmegyei képviselője

társat keres,

aki különösen az üzlet fejlesztésével foglalkozik.

Bővebben megtudható a „Julia” malom irodájában.

2091/906. tk.

Árverési hirdetmény kivonat.

A nyirbátomi kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Gottlieb Mór végrehajthatónak (képv. dr. Hoffmann Mór úrvéd által) Rozinger Lipót és neje Róth Róza végrehajtást szenvedettek ellen 1142 kor. tőke, ennek 1900. évi január hó 15. napjától folyó 6% kamatai, 115 kor. 10 fillér eddigi, úgy 20 kor. 50 fillérben ezennel megállapított jelenlegi s a még felmerülendő költségek behajtása iránt folyó végrehajtási ügyében ezen kir. járásbíróóság területén fekvő nyirlugosi 36 sz. tjkvben A + I sor, 39. hrsz. ingatlan 2000 kor. becsértékben 1906. évi szeptember hó 11-én d. e. 10 órakor Nyirlugos község-házánál megtartandó nyilvános árverésen becsáron alul is el fog adatni.

Az árverési feltételek következőleg állapítatnak meg:

1. Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.
2. Bánatpénzül a becsár 10%-a teendő le.

Nyirbátorban a kir. járásbíróóság mint tkvi hatóságnál, 1906. június hó 23-án.

Előadó kir. jbiró helyett
Almássy, kir. aljbiró.

Kérjen csak **Selle & Kary's**

FREDIN

legjobb tisztítószert mindenféle sárga és fekete cipőhöz. Különösen ajánlható Boxcalfs-, Oscaria-, Chevaux- és Lack cipőknek. Bécs, XII/I.

SIRKÖVEK

mindenféle alakban és nagyságban
legolcsóbb árak

mellett kaphatók:

FÜHRER ZSIGMOND FIAINÁL

Nyiregyháza,

Vármegyeház-utca 5-ödik szám.

Führer Zsigmond fiai

Nyiregyháza:

a Hazai Aszfaltipar Vállalat, szabolcs-
megyei kizárólagos képviselői.

Ajánlják négyszögletes, sajtolt aszfaltlapjaikat burkolási célokra, melyekből állandó nagy raktárt tartanak. — Elvállalják udvarok, raktárak, folyosók, konyhák, kamarák, kapualjak

aszfaltozását

pinezék és helyiségek szárazzá tételét, valódi és tiszta belföldi aszfalt anyaggal.

Felvilágosítások, költségvetések, minták ingyen és bérmentve.

GUTTMANN HENRIK

divatáru üzlete
Nyiregyháza.

Van szerencsém a mélyen tisztelt vevőimmel közölni, hogy a tavaszi posztók uri öltönyökre nagymennyiségben a legujabb mintájú és legjobb minőségben megérkeztek melynek megtekintésére tisztelt vevőimet meghívom.

Kiváló tisztelettel

Guttman Henrik.

Hirdetések jutányos áron felvétetnek
a kiadóhivatalban Iskola-utca 3.

Telefon szám 135.

Telefon szám 135.

Palack bor eladás.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

Sóstószőlő-telepi saját termésű kitünő zamatu és tisztán kezelt

fajboraimat

cimkével ellátott 1 literes ledugaszolt palackokban helyben, Nyirfa-u. 3. sz. a. saját házamban árusítom, illetve rendelésre házhoz szállítom.

1 liter fehér asztali bor 64 fillér
1 „ olasz rizling „ 72 „

Telefon utján a követk. üzletekben megrendelhető

Blau Mór ur fűszer és uri divat üzletében telefon sz. 108.
Friedmann S. utóda Fülöp Dezső fűsz. és div. üzl. tlf. sz. 105.
Kerekes Pál ur férfi-divat üzletében telefon szám 93.
Özv. Siehermann Dávidné szállító hivatalában tlf. sz. 102.
Wasserman Sámuel ur fűsz. üveg és porcellán üzl. tlf. sz. 121.

Kiváló tisztelettel:

Róth Ferenc

sóstótelepi szőlőtulajdonos.

Nyirfa-u. 3. tlf. sz. 135

KÜLÖNLEGESSEGI

mindennemű gazdasági gépek,
műszaki cikkek és malom-berendezések előnyös feltételek mellett beszerezhetők és raktáron is található

LICHTMAN VILMOS cégnél

ki birtok eladási és bérbeadási ügyvitelket is elvállal.

Főüzlet: Nyiregyháza Gróf Károlyi-téren.
Fiókiüzlet: Mátészalkán.

Kiadó boltok.

A róm. kath. egyház tulajdonát képező Vármegyeháztéri új emeletes épület földszintjén folyó évi október hó elsőjétől mind a hat bolt kiadó. Bérleni szándékozók az iskolaszékhez címzett zárt ajánlatukat küldjék a plebániái hivatalba folyó hó 20-ig. Szóbeli felvilágosítást nyújt Adamkovics András gondnok, ki minden szerdán és szombaton az iskolai épületben található.

Árverési hirdetemény.

A nyiregyházi „Korona” épületben levő zálogkölsön intézet helyiségében folyó évi július hó 25-én délután 3 órakor a ki nem váltott és meg nem hosszabbított arany, ezüst s egyéb ingó zálogtárgyak hivatalos közeg közbenjöttével nyilvános árverés útján el fognak adatni

Miről ugy az érdekelt elzálogosítók, mint az árverésen résztvenni kívánók ezzel értesítettek.

Nyiregyháza, 1906. június hó 26.

Práger Károly,
zálogkölsön intézet tulajdonos.

COOK és JOHNSON

amerikai
Patent Tyukszem-gyűrűje

(törv. védve)

az egyedüli szer, mely az oly borzasztó tyukszem-fájdalmakat azonnal és biztosan megszünteti. A legjobb szer a világon.

~ Mindenütt kapható. ~

Egy drb 20 fillér. Hat drb 1 kor.

Kapható: Korányi Imre „Kigyó”-hoz-, Márton József „Vörös Kereszt”-hez, Nagy Kálmán „Gróf Széchényi István”-hoz, Dr. Szopkó Dezső „Arany Sas”-hoz, Török Gyula „Magyar Koroná” hoz címzett gyógyszer-tárában és a Monarchia összes gyógyszer-táráiban és drougériáiban.

Kérdezze meg házi orvosát.

Vérszegénység,

Soványág,

Tüdő és

Gégebajoknál,

Általános gyengeségnél,

Gyomorbajoknál,

Üdülő betegeknél mint erősítő kitünő hatásu a

KEFIR TEJ!

Gyarapítja a testsúlyt, elősegíti az emésztést s a mellett kitünő tápszer.

— Egy üveg ára 16 krajcár (32 fillér). —

Kaukázusi Kefir gombából készíti és eladja **Nagy Kálmán** gyógyszerész Nyiregyházán.

Szájpadlás
nélküli
fogak!

AZ UJ

fogorvosi és technikai műterem

CSAK

Nyiregyháza, Tokaji-utca 20. sz.

Visk-Várhegyi Acél-fürdő

(Máramaros-megye.)

A verhovinai hegység legbájosabb, legkisebb részén van a **Visk-Várhegyi ACÉL-FÜRDŐ.** A legkiválóbb orvosi szaktekintélyek által elismert gyógyforrás, mely **megszünteti a vérhiány mindennemű alakjait.**

Kitünő gyógyhatásának bizonyult a **Visk-Várhegyi Acél-forrás,** különösen: **a gége, légcső, tüdő, gyomor, bél és hólyag idült hurutjainak.**

Biztos gyógyulást nyújt az aranyér, terméketlenség a női- és férfi ivarszervek bajainak.

Kérjen prospektust a VISK-VÁRHEGYI fürdő-igazgatóságtól.

Igazgató: **Böhm Lajos.**

Visk-Várhegy Máramaros-megye legszebb részén fekszik, hegyekkel körülvéve. Levegője tiszta pormentes. — A fürdő vasuti állomása: **Bustyaháza.** Egy órányira Visk-Várhegytől. A t. fürdő vendégek kényelméről gondoskodva van, a vasuti állomásnál kocsik állanak rendelkezésre. A vendégek állandó orvosi felügyelet alatt vannak. Pontos postajarat. Fényes vendéglői helyiségben kitünő keresztény konyha. Penzió 6—8 korona személyenként. **Szigoruan kóser konyháról is gondoskodva van.** Olcsó, kényelmes lakásról, azonkívül a fürdővendégek vendéglői ellátásáról is a fürdőigazgatóság gondoskodik. — Gyönyörű, festői kirándulási helyek.

Kérjen prospektust!

Megszünt az általános vízhiány! Nagy fáradságom árán sikerült a forrás eredeti pontjához eljutni s a kristálytisza gyógyvíz minden más víz hozzávegyülését megszüntetni s a földgyomrában 80 méter hosszú beaknázott földrétegeken át a csővezeték rendbehozatala után a víz vastag sugárként jön ki a csővezetékéből, mely gyógyvizmár is szállítható. Egy rekesz 50 üveg. Bustyaháza állomásra szállítva 10 korona.

Fiuk, leánykák

részére csinos jocké sapka, szalma-kalap, teher piqué és színes ruhácskák, lüster és chlott kötények, gallérek, finom, divatos félharisnyák, cipők, nap- és eső ernyők. Továbbá ing, gallér, nyakkendő, jó minőségű női és férfi harisnya, házi cipők, glassé és czérna keztyük, csinos kézi táskák, mindentéle bőröndő. — Teljes konyha-felszerelések, csinos szoba-diszek, stb. stb.

Dús választék sport, ülő és fekvő gyermek kocsikban a legdiszesebb kivitelig.

Az általános ismert jó árut legolcsóbb árban az **Első Nyiregyházi Bazárban**

kérném beszerezni!

Iskola-u. 1. sz. Hibján Sámuel fűszerkereskedése előtt.

Seffer Antal SPORT ESZKÖZÖK és KÖTÉLGYÁRTÓ IPARTELEPE BUDAPEST, IV., KÁROLY UTCA BOLTSZÁM 12. (KÖZÉPVÁROSHÁZ ÉPÜLETE)

Függőágy: 2.75 frt-tól

Gyermek butor nagy választékban

Lawn-Tennis kerítő falok függőlegesen álló szemekkel feketére hátrányozva 1 mtr. 6 frt-tól

Vízmentes ponyva és zsák.

Láhaló-párja 8 frt-tól

Összehajtható kerti butor nagy választékban.

Kötél hágcsó: 4 mtr. 6 frt.

Tornatermek berendezése és felszerelése.

Teke baba és golyó

Szertornak hadsereg részére

Mindenemű kötélárú hosszú szálu kenderből

Összehajtható lamplásszék: csikos vitorlavasszal drb. 3.60 frt-tól

Valódi angol Lawn Tennis labda 12 3 frt 50-tól

Valódi angol amer Racket 3 frt-tól

Lawn Tennis kőzpálya drb. 3 frt-tól

Gyűrűhinta szabályozható kötélen 3 frt-tól

TELEFON: 15-56. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve, Vidéki megrendelések pontosan fogantositatnak. ALAPITTATOTT: 1878.

Hogy hosszú életűek és
egészségesek legyünk,
igyunk

Répati gyógy-ásványvizet
Az erdélyi havasokból fakadó legjobb
égyvényes savanyu viz.

Magyarország Gieshüblere!

Az összes ásványvizek gyöngye!

Toroklob, gyomor-, vese- és bélbajek, vérszegénység
és hólyaghurut ellen kitűnő gyógyhatásu.

Borral páratlan.

Ára: egy liter 26 fillér, fél liter 18 fillér.

A literes üvegekért 10 fillér, a félliteresekért 6 fillér fizetendő,
ami azonban visszatérítetik.

Főraktár:

HOFFMANN ADOLF

fűszerüzletében Nyiregyházán.

Nagy raktár az összes bel- és külföldi

== ásványvizekből. ==

Köszén, pirszen, faszén nagyban és kicsinyben.

Hoffherr és Schrantz
gazdasági gépgyár

bizományi raktára

MANDL EMIL

szénraktárában

Nyiregyháza, Széchényi-tér 8.

Ajánlja új Viktoria sor-
vető és legjobb műtrágya-
szóró gépeit váltó kere-
kek nélkül,
répa, szecskavágóit és gőz-
cséplő gépeit.

PRÁGER KÁROLY

Parthie áru üzlete Zöldség-tér 1. szám.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát férfi és női gyapju
szövetekben. Legjobb minőségű kartonok battistok
és Zephirek, vásznak és kanavászok, asztal és
ágytakarók

leszállított árban árusíttatnak.

Nagy választék női, férfi és gyermek haris-
nyákban és zsebkendőkben

Fehér ajouros battistok métere . 40 fillér.

Mosó zephirek métere . . . 24 „

Mosó delaineik „ . . . 50 „

== Hatóságilag engedélyezett ügynökség ==
Egyház-u. 10. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudo-
mására adni, hogy

ügynökségi irodát

nyitottam.

Közvetitek mindennemű vétel és eladást.
Ház, birtok, értékpapír és minden e szak-
mába vágó megbízást elvállalok és azt a leglelki-
ismeretesebben bonyolítom le. Széleskörű ismeret-
ségem lehetővé teszi, hogy minden kívánalomnak
megfeleljek.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

kiváló tisztelettel:

Tolnay Sándor.

Nyomtatványokat

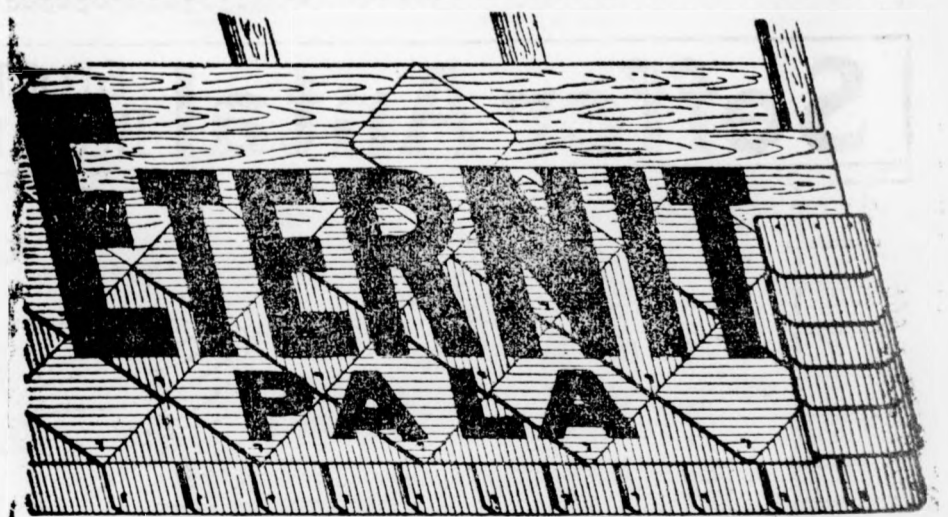
olcsón, csinosan és gyorsan készít

Piringer János utóda

== könyvnyomdája ==
(Városház-épület).

Telefon 140. Új betűfelszerelés! Telefon 140.

MELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:

ETERNIT MŰVEK HATSCHÉK LAJOS
BUDAPEST-VI. ANDRÁSSY-ÚT 33.

Elárusító hely:

Ehrenfeld és Guttman Nyiregyháza, Kraus és Társa Nyirma.